

Orff Yaklaşımına Dayalı Hayat Bilgisi Dersi Etkinliklerinin Öğrencilerin Tutum ve Başarı Düzeyi Üzerindeki Etkisi*

Nejat İra¹, Gözde Özenç İra² & Aynur Geçer³

Özet: Bu araştırmada Orff Yaklaşımına dayalı hazırlanmış Hayat Bilgisi dersi etkinliklerinin, ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin derse yönelik tutum ve başarı düzeyleri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Kocaeli'nin Gölcük ilçesindeki bir ilkokulun ikinci sınıflarında öğrenim gören deney grubunda 25 ve kontrol grubunda 24 olmak üzere toplam 49 öğrenci üzerinde kontrol gruplu öntest-sontest araştırma modeli ile uygulanmıştır. Araştırmada deney ve kontrol grupları rastgele belirlenmiştir. Öğrencilerin başarısını ölçmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan "Hayat bilgisi Dersi Başarı Sınavı" ve derse karşı tutumlarını ölçmek amacıyla Talşık'ın (2013) hazırlanmış olduğu 'Tutum Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizinde betimsel istatistikler ve bağımlı örneklem t-testi kullanılmıştır. Deney grubunda hayat bilgisi dersleri Orff yaklaşımına dayalı etkinlikler ile uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise öğretim programında önerilen yöntemlere bağlı kalınarak işlenmiştir. Araştırma sonucunda, Orff yaklaşımına dayalı etkinlikler ile hazırlanan Hayat Bilgisi derslerinin öğrencilerin derse karşı tutumları ve ders başarı düzeyleri açısından işlendiği deney grubu öğrencilerinin lehine anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Orff Yaklaşımı, Hayat Bilgisi Dersi, Tutum, Başarı

Geliş Tarihi: 03.05.2019 – **Kabul Tarihi:** 21.11.2019 – **Yayın Tarihi:** 24.12.2019

DOI: 10.29329/mjer.2019.218.16

The Effect of Life Science Activities Based on the Orff Approach on Students' Attitudes and Success Levels

Abstract: In this study, the effect of the Orff Approach-based life science activities on the attitude and achievement levels of the second-grade students was investigated. The research was carried out with the experimental pretest-posttest design on 49 students, 25 in the experimental group and 24 in the control group, in the spring term of the 2015-2016 academic year. The groups were randomly determined. In order to measure the success of the students, 'the Life Science Lesson Achievement Exam' prepared by the researchers were used. 'Attitude Scale' prepared by Talsik (2013) was used to measure the attitudes of the students towards the course.

*Bu makale bildiri olarak USOS 2016'da Bodrum'da sunulmuştur.

1 **Nejat İra**, Assoc. Prof. Dr., Education Science, Çanakkale 18 Mart University Education Faculty, ORCID: 0000-0002-2271-9353

İrtibat Yazarı: nejatira@comu.edu.tr

2 **Gözde Özenç İra**, Research Assist, Education Faculty, Hacettepe University

3 **Aynur Geçer**, Assoc. Prof. Dr., Education Faculty, Kocaeli University, ORCID: 0000-0002-6121-0664

In the analysis of the data, descriptive statistics, and paired sample t-Test were used. Life science courses in the experimental group were applied with activities based on the Orff approach. As a result of the research, there was a significant difference in favor of the experimental group students in terms of their attitude and their level of success in the course.

Keywords: “Orff approach”, ”Life Science”, “Attitude”, “Achievement”

GİRİŞ

Öğrencilerin topluma uyum sağlayabilmeleri ve üretken bireyler haline gelebilmeleri için toplumsal ve bireysel işlevi bulunan temel eğitimde (Gültekin, 2014) verilen eğitimin niteliği, gelecek toplumun inşası için oldukça önemlidir. Günümüzde eğitimin benimsediği düşüncelerden biri, çocuklara 21. yüzyıl düşünme becerilerini kazandırmaktır ve sanat eğitimi bu becerilerin kazandırılması için bir fırsat olarak görülmektedir. Bu bakımdan Amerika Birleşik Devletleri’nde National Association for Music Education [NAfME], 2014 yılında tüm sanatsal süreçlerde işbirliği, iletişim, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesi için yeni standartlar belirleyerek yeni müzik öğretim programını hayata geçirmişlerdir. Bu programda müziğin “yaratma (create)”, “icra etme (perform)” ve “yanıt verme (respond)” basamaklarında bu dört beceri alanının geliştirilmesi hedeflenmiştir (Kim, 2017). Nitekim bu beceriler, Türkiye’de de öğrencilere kazandırılması hedeflenen temel beceriler arasında yer almaktadır.

Temel eğitim basamağındaki ilkokullarda verilen dersler içerisinde Hayat Bilgisi dersi; doğal, toplumsal, sanatsal, düşünsel değerlerden oluşan alanların bütünsel biçimde öğretimini içererek (Özkan, 2009), öğrencilerin çok yönlü ilişkileri kavramasına olanak tanımaktadır (Sabancı ve Şahin, 2005). Özel müzik öğretim yöntemlerinden biri olan ve Carl Orff’un soyadıyla anılan Orff yöntemi; ritim, söyleme, çalma, dans, hikâyeleme, oyun ve doğaçlamayı esas almaktadır. Bu yöntemde hedeflenen, çocukların gelişimlerine uygun oyunlar, danslar, hikâyeli anlatımlar ile çocuğun müziği kendisinin bulması ve hissetmesidir (Bekler, 2009). Orff yaklaşımı, “Orff Öğretisi”, “Orff Eğitimi”, “Orff Anlayışı”, “Orff-Schulwerk”, “Orff Yöntemi” gibi farklı isimlerle de anılmaktadır. Bu yaklaşımda eğitim, çocuk ve öğretmen işbirliğiyle yapılmaktadır. Çocuk oyun sırasında öğrenmektedir. Kendi hızında öğrenme ve duygularını ifade etme olanağı bulmaktadır. Taklit, keşfetme, doğaçlama öğrenmeyi sağlayarak çocuğun doğal yeteneğini ortaya çıkarması, müziğin hareketlerden ortaya çıktığını anlaması ayrıca dili geliştirmesi yönüyle çocuğun doğasına uygun, yararlı bir yaklaşım olmaktadır (Uysal, 2014).

Hayat Bilgisi dersinin zengin içeriği, Orff yaklaşımının öğretimde kullanılması için fırsat oluşturmaktadır. Öğrencilerin akranlarıyla etkileşimine yardımcı olması ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirmesi gibi birçok yararı nedeniyle sanatın çeşitli formlarının etkinlik planlarında yer alması önemli görülmektedir. Nitekim 2017 Hayat Bilgisi Öğretim Programında ders içeriklerinin yaşam ve okul arasında bağ kurması, öğrencilerin ilgi ve istekleri göz önünde bulundurulması yönüyle

hazırlanması gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2018). Bu bakımdan müzik destekli eğitimin Hayat Bilgisi dersinde yararlanılmasının dersin kazanımlarının verilebilmesi ve ilkokul öğrencilerinin derse yönelik olumlu tutum geliştirmesi yönüyle katkı sağlayacağı düşünülebilir.

Müziğin eğitsel bir araç olarak kullanımı üzerine yapılan araştırmalarda, müziğin öğrenme üzerinde oldukça etkili olduğu görölmektedir. Müzik destekli öğretim yönteminin, hayat bilgisi dersinde öğrencilerin kazanımları ve başarısına olumlu etki ettiği (Gonca Kaplan, 2006; Sözen Çakırer, 1999), sosyal bilgiler öğretiminde kullanımının öğrencilerin akademik başarıları ve derse yönelik tutumları üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu (Ayyılmaz, 2016) ortaya çıkmaktadır. Southgate ve Roscigno (2009) okuldaki müzik derslerinin çocukların matematik başarısını yordadığını göstermektedir. Ayrıca müziğin; çocukların beyin gelişimi ve bilişsel gelişimi için katkı sağlaması (Foster ve Jenkins, 2017; Geist, Geist ve Kuznik, 2012; Gün, Duru ve Demirtaş, 2016; Portowitz ve Klein, 2007); çocuklara disiplinli olma, hızlı problem çözme ve sistematik çalışma alışkanlıkları kazandırması (Yener, 2011); çocukların sayma, sıralama, örüntü oluşturma veya uzamsal akıl yürütme gibi matematiksel becerileri geliştirmesi (Bilhartz, Bruhn ve Olson, 2000; Geist, Geist ve Kuznik, 2012); duygu ve düşünce farkındalığı sağlaması, yeteneğin farkına varılması, çevreye uyum sağlama, sorumluluk alma becerilerini geliştirmesi (Önder, 2007; Çilden, 2001; Saydam, 2003) yönleriyle katkı sağladığı görölmektedir. Müziğin ayrıca sözel beceriler ya da okuryazarlıkla ilgili becerileri geliştirmesi (Bolduc, 2009; Tomlinson, 2015); dil becerilerini kazandıran duyuşsal kodlamaları arttırması (Moreno, Marques, Santos, Santos, Castro ve Besson 2009; Wong, Skoe, Russo, Dees ve Kraus, 2007) yönleriyle de birçok yararı bulunmaktadır.

Orff-Schulwerk kapsamında “elementer müzik ve hareket eğitimi” kişilerin tüm duyuları yoluyla öğrenmesini sağlamaktadır. Ses çalışması, hareket, dans, çalgı çalmak, bilinçli müzik dinlemek ile bütüncül biçimde öğrenim olanakları sunulmaktadır (Jungmair, 2003). Orff yaklaşımı sadece müzik dersinde değil, diğer derslerde de bir yöntem olarak kullanılabilir. “Orff’a göre müzik ve hareket eğitiminde söz konusu olan sadece müzik eğitimi değil; insanın yetiştirilmesidir. Böyle bir eğitim biçimi, uygulanan müzik dersiyle sınırlı değildir” (Jungmair, 2010; Akt, Koçak ve Erol, 2011, s. 8). Yapılan araştırmalarda özel bir müzik öğretimi yöntemi olan Orff yöntemiyle verilen müzik eğitiminin birçok yararı olduğunu göstermektedir. Okul öncesi dönemindeki çocukların matematik yeteneğini (Dikici, 2002), dikkat becerilerini (Kuşçu, 2010), sosyal becerilerini geliştirmesi (Öziskender, 2011); beşinci sınıf öğrencilerinin müziksel- ritmik zekâsını geliştirmesi (Yücesan, 2008); otizmli ve kaynaştırma eğitimi alan çocuklarda da etkili olduğu (Eren, 2012; Sağırkaya, 2014) ortaya çıkmaktadır.

İncelendiği kadarıyla, müziğin bir öğretim aracı olarak kullanılarak yürütüldüğu hayat bilgisi dersinin, ilkokul çocuklarının derse yönelik başarısı ve tutumları üzerindeki etkisini inceleyen sınırlı sayıda araştırmadan söz edilebilmektedir. Ancak alan yazında ilkokul ikinci sınıf düzeyinde Orff

yöntemi temel alınarak uygulanan bir hayat bilgisi dersinin öğrenciler üzerindeki çıktılarını inceleyen deneysel bir araştırma görülmektedir. Bu araştırmanın, ilkökul çocuklarının Hayat bilgisi dersine yönelik başarılarını ve tutumları üzerinde etkisini incelemesi yönüyle alan yazına katkı getireceği düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın sonuçları, çoklu ifade olanağı sağlayan Orff yaklaşımının temel eğitim basamağında kullanılmasına yönelik bir farkındalık oluşturabilecektir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, Orff yaklaşımına dayalı hazırlanmış Hayat Bilgisi dersi etkinliklerinin, ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin derse yönelik tutum ve başarı düzeyleri üzerindeki etkisinin belirlenmesidir. Buna göre şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerin tutum ölçeği öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Deney grubunda bulunan öğrencilerin tutum ölçeği öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerin hayat bilgisi başarı sınavı öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Deney grubunda bulunan öğrencilerin hayat bilgisi başarı sınavı öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli ve Çalışma Grubu

Araştırmada deneme modellerinden öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. “Deneme modelleri, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir” (Karasar, 2009, s. 87). Araştırmanın çalışma grubunu 25 deney ve 24 kontrol grubu olmak üzere 49 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmadaki gruplar, 2015-2016 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Kocaeli ilinin Gölcük ilçesindeki bir ilkökulda öğrenim görmekte olan ikinci sınıfların iki şubesinden birinin deney grubu, diğerinin kontrol grubu olarak rastgele seçilmesiyle belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin hayat bilgisi dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Talşık (2013) tarafından geliştirilen “Tutum Ölçeği” ve öğrencilerin ders başarılarını ölçmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan “Hayat bilgisi Dersi Başarı Sınavı” kullanılmıştır. Talşık’ın (2013) geliştirdiği Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, ilkökul öğrencilerinin derslerine yönelik tutumlarını belirlemek üzere 12 maddeden oluşmaktadır. Öğrenciler ölçekteki ifadelere kendi uygunluk durumlarını “1-hiç katılmıyorum” ile “5-tamamen katılıyorum” arasında derecelendirerek belirtmektedirler. Ölçek, daha önce hazırlanmış ölçeklerdeki ortak maddeler alınarak oluşturulmuştur. Ölçeğin ölçüm güvenirliği

Cronbach's Alfa katsayısına göre elde edilmiş olup ölçeğin Cronbach's Alfa güvenirlik katsayısı .81 olarak hesaplanmıştır (Talşık, 2013).

Hayat bilgisi Dersi Başarı Sınavı, araştırmaya katılan öğrencilerin hayat bilgisi dersinde ilgili kazanımlara dair başarılarını belirlemek için üç adet açık uçlu soru ve iki adet kapalı uçlu sorudan oluşacak biçimde geliştirilmiştir. Bu ölçme aracı yapılandırılırken ilgili maddelerin hedeflenen kazanımları ölçebilmesi ve bu kazanımları kapsamı yönüyle eğitim fakültesinde görev yapan iki öğretim elemanının görüşleri alınmıştır. Sınavların puanlanması için bütüncül dereceli puanlama anahtarı (holistik rubrik) hazırlanmıştır. Tutum ve başarı için kullanılan ölçme araçlarındaki ifadeler araştırmacı tarafından öğrencilere açıklanmıştır. Kontrol grubundaki öğretmenin de aynı biçimde öğrencilere uygun seçenekleri belirleyebilmeleri için yardım etmesi konusunda görüşülmüştür. Her iki grup için de bir standart yakalamak için, deney ve kontrol grubunda okuma ve yazması yeterince iyi olmayan öğrencilere (deney grubunda bir öğrenci, kontrol grubunda iki öğrenci) seçenekleri doldurmalarında araştırmacı ve sınıf öğretmeni yardımcı olmuştur.

DeneySEL İşlem Süreci

Deney ve kontrol gruplarına uygulama öncesinde derse karşı tutumlarını ve başarılarını belirlemek amacıyla ön-test uygulanmıştır. Deney grubuna iki hafta boyunca haftada dörder saat olmak üzere Hayat Bilgisi dersi etkinlikleri uygulanmıştır. Bu süreçte kontrol grubunda hayat bilgisi dersi öğretim programdaki ders sürecine uygun biçimde işlenmiştir. Deney ve kontrol grubundaki dersler, 2009 yılında Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] tarafından uygulamaya geçirilen Hayat bilgisi dersi öğretim programındaki kazanımlara uygun işlenmiştir. Ancak deney grubundaki ilgili kazanımlara yönelik etkinlikler Orff yaklaşımı temel alınarak hazırlanmıştır. İki hafta (sekiz ders saati) sonunda deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin derse karşı tutumları ve başarıları arasındaki farkın tespit edilmesi amacıyla son-test uygulanmıştır.

Hayat bilgisi dersi etkinlik kazanımları; MEB (2009) tarafından hazırlanmış olan Hayat bilgisi dersi öğretim programının (1-3. Sınıflar) "Okul Heyecanım", "Benim Eşsiz Yuvam" ve "Dün, Bugün, Yarın" temalarından seçilmiştir. Etkinliklerdeki şarkıların ve içeriğin Orff yaklaşımına, ilkökul müzik ilkelerine, ilgili kazanımlara uygunluğu için uzman görüşleri alınmıştır. Etkinlikler Orff için hazırlanmış şarkılardan seçilerek ve kazanımlara uygunluğu açısından bazı şarkılar, araştırmacı tarafından bestelenerek yapılandırılmıştır. Etkinliklerin aksayan yönlerini belirlemek üzere uygulamalar sonrasında sınıf öğretmeni ile görüşülerek sınıf oturum düzeni, öğretim materyallerinin temini gibi konularda düzenlemeler yapılmıştır. Deney ve kontrol grubundaki öğrenciler Tutum Ölçeği ile Hayat bilgisi Başarı Sınavı'nı yönergelerine uygun biçimde yanıtlamıştır. Uygulamalar tamamlandığında, kontrol grubundaki sınıf öğretmeni ile derste kullanılan materyaller paylaşılmış ve uygulama süreci detaylı biçimde anlatılmıştır. Uygulamada kullanılan örnek ders planı aşağıda gösterilmektedir:

İlkokul ikinci sınıf düzeyindeki çocuklar için hazırlanmış olan bu uygulama örneğinde, Hayat Bilgisi dersinin ilgili kazanımı için programda belirtilen iki ders saati (90 dk.) esas alınmıştır. Ders süreci; Orff eğitimcisi olan, aynı zamanda müzik öğretimi alanında öğretim elemanı olarak görev yapan bir uzmanın görüşü alınarak yapılandırılmıştır. Araştırmacı tarafından kazanıma uygun bestelenen ve hazır olarak kullanılan şarkılar için çocuklara müzikal açıdan uygunluğu ve Orff yaklaşımına uygunluğu açısından danışılmıştır. Etkinliğin aşamaları; ısınma ve hazırlık, konu aktarımı, yaratıcı sürece hazırlık, yaratıcı süreç ve değerlendirme basamaklarından oluşmaktadır.

Tema: Okul Heyecanım

Konu: Vücudumuzu Tanıyalım

Kazanımlar:

Vücudun bölümlerini tanıır.

Kendisinin ve arkadaşlarının vücudunun değerli olduğunu kabul eder.

Ara Disiplin Kazanımları: (Sağlık Kültürü 7.) Beden bölümlerinin işlevlerini bilir.

Becerilerle İlişkilendirme: Öz yönetim becerisini geliştirmek.

Yöntem ve Teknikler: Orff yöntemi, soru- cevap, tartışma

Kişisel Nitelikler: Öz saygı, öz güven

Araç ve Gereç: Projeksiyon, bilgisayar, hoparlör vb. teknik araçlar ile görsel sunu, gitar, insan vücudu şeması, kuklalar, balon

Isınma ve Hazırlık:

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Hayat Bilgisi dersi kitabındaki 'Çikolatalı Masallar' metninden esinlenerek hazırlanmış olan "Vücudumu Tanıyorum" isimli müzikli masal, görsel sunu olarak bilgisayardan açılır ve öğrencilere okutulur. Müzikli bölümdeki 'Vücudum' şarkısı ise, metnin devamında ara verilmeden işlenir. Ayrıca bu bölümde, balonlar kullanılarak 'top yakalama oyunu' oynatılır. Çember şeklinde dizilen öğrenciler, ellerini kullanmadan balonlara vurmaya denerler.

"Vücudumu Tanıyorum" Müzikli Masalı

Bir zamanlar, canı çok sıkılan bir çocuk varmış. Bu çocuğun hiç oyuncuğu yokmuş. Çocuk bütün gün üzgün üzgün oturmuş. Çocuğun gözleri, onun bu haline çok üzülürmüş. Bir gün, çocuğun ellerine seslenmiş:

"Hey! Küçük çocuğun elleri, niçin böyle oturuyorsun?"

Gözleri duyan eller, hemen çocuğun ayaklarına seslenmiş:

"Hey! Küçük çocuğun ayakları! Neden kalkıp gezmiyorsun?"

Bunu duyan ağız, çocuğun burnuna seslenmiş:

“Hey! Küçük çocuğun burnu! Neden çiçekleri koklamıyorsun?”

Burun ise kulaklara seslenmiş:

“Hey! Küçük çocuğun kulakları! Niçin bunları duyup çocuğa fısıldamıyorsun?”

Kulak hemen küçük çocuğa:

Bu aşamada öğretmen “kulak küçük çocuğa bakın ne demiş, hemen söyleyelim” der ve gitarıyla aşağıdaki şarkıyı söylemeye başlar. Öğrencilerle şarkı ikinci kez söylenirken ilk önce bedeni tanımayı kolaylaştıracak hareketler gösterilir, daha sonra tam vuruşlu basit ritim ve beden hareketleri ile eşlik edilir. Alkış, gövdeye vurma, ayağı yere vurma ile çeşitlendirilen ritimler taklit ettirilir. Ritimlerin hızlarında çeşitlemeye gidilebilir. Eğilip kalkma, yaylanma, doğrulma, kucak açma-kapama, zıplama, sekme hareketleri sözlere uygun olarak kullanılabilir. Rahatlama hareketleri ile metne devam edilir. Müzikli bölümde öğrencilerin canlandırma yapmaları beklenir.

Müzikli Bölüm: “Vücudum” Şarkısı

“Ne güzel bir başın var (*baş işaret edilebilir*)

Başında nelerin var?

Başımda gözlerim var (*gözler, ağız, burun ve kulaklar gösterilebilir*)

Ağzım, burnum, kulaklar

Ne güzel kolların var

Kolların neye yarar?

Kollarımı açarım (*kollar açılabilir ve sallanabilir*)

Annemi kucaklarım (*sarılma hareketi yapılabilir*)

Kollarımı açarım (*kollar açılabilir ve havada sallanabilir*)

Kardeşimi tutarım (*sıra arkadaşının koluna girer*)

Ne güzel ayağın var

Ayağın neye yarar?

Ayağımla koşarım (*koşma hareketi yapılabilir*)

Hareketi sağlarım

Ne güzel bir gövden var

Gövden ne işe yarar?

İşte tüm vücudumu

Bir a-ra-da tu-tar (*kollar ile gövdeye sarılma hareketi yapılabilir*)

Demiş. Çocuk birden gülümsemiş. Yerinden kıpırdamış. Ayaklar, yürüyerek çocuğu bahçeye çıkarmış. Eller, bahçedeki toprağı kavrayarak çocuğun harika bir kule yapmasını sağlamış. Gözler rengârenk çiçeklere bakakalmış. Burun ise mis gibi toprak ve çiçek kokusunu içine çekmiş. Ağzı, büyük bir mutlulukla şarkı söylemeye başlamış. Küçük çocuk, o günden sonra hiç sıkılmamış. Vücudunun ne kadar değerli olduğunu anlamış. Hareket ederek yapılacak ne çok iş varmış!

Konu Aktarımı:

İlgili kazanımlar, soru-cevap yöntemi kullanılarak ve etkinliklerle ilişkilendirilerek verilir. Daha sonra öğrenciler kendilerine dağıtılan vücut şemasının yanına ilgili uzuvların isimlerini yazarlar.

Yaratıcı Sürece Hazırlık:

“Karamela Sepeti” kitabının *İpli Kukla* bölümünden seçilen etkinlikler ile söz ve bestesinin Onur Erol’a ait olduğu ‘İpli Kukla’ şarkısı, içeriğe uygun olarak yapılandırılmıştır. Öğretmen kuklalar ve ritimleri etkinliklerdeki yönergeleri verirken kullanmıştır.

Şekil 1. İpli kukla

Yaratıcı Süreç:

Çocuklardan vücudun bir bölümü olduğu hayal edilmesi istenir. Baş, gövde, kollar ve bacaklar. Vücutları için önemli görevler üstleneceklerdir. Hangi hareketleri yaparlar? Bedenlerini kullanarak uygun ritim bulabilirler. Görevlerine yönelik tekerlemeler de bulabilirler ve sunarlar. Bu süreçte öğretmen öğrencilere yardım eder, öğrencilerin yaratıcılığını destekler. Çocukların bulduğu dilsel ve işitsel materyallerle ritim ve hareket kompozisyonu oluşturulur. “Vücudum” şarkısı kullanılarak forma dönüştürülür.

Örneğin, kolu temsil eden bir çocuğa;

-Ne güzel kolların var

Kolların neye yarar?

Öğrenci soruyu kendisinin bulduğu ritim, hareket veya tekerleme ile cevaplar. Daha sonra öğrencilerin bulduğu tüm ürünler derlenerek grupça sunum (koreografi) haline getirilir.

Değerlendirme:

Öğretmen aktarmak istediği konuyu tartışma yoluyla toparlar ve özetler. Ders süreci öğrencilerle değerlendirilebilir.

Vücutum

Söz ve Müzik: Gözde Özenç İra

♩ = 95

Ne gü zel bir ba şın var ba şın da ne le rin var
Ne gü zel kol la rın var kol la rın ne ye ya rar
Ne gü zel a ya ğın var a ya ğın ne ye ya rar
Ne gü zel bir göv den var göv den ne i şe ya rar

Ba şım da göz le rim var ağ zım bur num ku lak lar
Kol la rı mı a ça rım an ne mi ku cak la rım
A ya ğım la ko şa rım ha re ke ti sağ la rım
İş te tüm vü cu du mu bir a ra da tu u tar

Ba şım da göz le rim var ağ zım bur num ku lak lar
Kol la rı mı a ça rım an ne mi ku cak la rım
A ya ğım la ko şa rım ha re ke ti sağ la rım
İş te tüm vü cu du mu bir a ra da tu u tar

Şekil 2. Vücutum şarkısı

Veri Analizi

Tutum Ölçeği ve Hayat Bilgisi Dersi Başarı Sınavından elde edilen verilerin istatistiksel analizi aritmetik ortalama, standart sapma ile grupların karşılaştırılması için bağımlı örneklem t-testi analizi ile gerçekleştirilmiş ve sayısal veriler oluşturulmuştur. Bağımlı örneklem t-testi öncesinde verilerin normal dağılıma uygunluğu çarpıklık ve basıklık değerleriyle kontrol edilmiştir. Bağımlı örneklem t-testi için anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın alt problemlere göre elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 1. Deney Grubu Öğrencilerinin Tutum Ölçeği Ön-Test Puanlarının Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Puanları (n=25)

Tutum Ölçeği Maddeleri	X	SS
1 Hayat bilgisi dersi eğlencelidir.	2.04	0.84
2 Hayat bilgisi dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.	2.68	1.02
3 Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim.	2.88	1.01
4 Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum.	3.00	1.15
5 Hayat bilgisi dersi önemli bir derstir.	2.56	1.15
6 Hayat bilgisi dersinde çok şey öğrenirim.	3.00	1.11
7 Hayat bilgisi dersi beni korkutur.	2.88	1.05
8 Hayat bilgisi dersinin ödevlerini yapmakta zorlanmam.	2.60	1.00
9 Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir.	2.88	1.05
10 Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir.	3.04	0.93
11 Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır.	3.16	1.14
12 Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır.	3.36	1.03
Toplam	2.84	1.04

Deney grubu tutum ölçeği ön-testinin verilerine göre; öğrencilerin “Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır” , “Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır”, “Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir” ifadelerine verdikleri cevaplar ‘Kararsızım’ yanıtına karşılık gelmektedir. Deney grubu öğrencilerinin hayat bilgisi dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumlarının çok yüksek ya da düşük bir değer göstermediği belirtilebilir.

Tablo 2. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tutum Ölçeği Ön-Test Puanlarının Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Puanları (n=24)

Tutum Ölçeği Maddeleri	X	SS
1 Hayat bilgisi dersi eğlencelidir.	2.67	1.16
2 Hayat bilgisi dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.	2.91	0.92
3 Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim.	3.12	0.94
4 Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum.	3.25	0.94
5 Hayat bilgisi dersi önemli bir derstir.	2.79	0.88
6 Hayat bilgisi dersinde çok şey öğrenirim.	3.04	1.19
7 Hayat bilgisi dersi beni korkutur.	3.37	0.96
8 Hayat bilgisi dersinin ödevlerini yapmakta zorlanmam.	2.79	0.93
9 Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir.	3.16	0.76
10 Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir.	3.21	0.93
11 Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır.	2.75	1.07
12 Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır.	2.96	0.95
Toplam	3.00	0.96

Kontrol grubunun tutum ölçeği ön-test uygulamasındaki “Hayat bilgisi dersi beni korkutur“, “Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum”, “Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir”, “Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir” ifadelerine verdikleri yanıtlar ‘Kararsızım’ yanıtına karşılık gelmektedir. Maddelere bakılarak, kontrol grubu öğrencilerinin de hayat bilgisi dersine yönelik olumlu-olumsuz tutumlarının çok yüksek ya da düşük bir değer göstermediği ifade edilebilir.

Tablo 3. Deney Grubu Öğrencilerinin Tutum Ölçeği Son-Test Puanlarının Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Puanları (n=25)

	Tutum Ölçeği Maddeleri	X	SS
1	Hayat bilgisi dersi eğlencelidir.	3.44	0.96
2	Hayat bilgisi dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.	3.36	0.86
3	Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim.	3.40	0.70
4	Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum.	3.72	0.84
5	Hayat bilgisi dersi önemli bir derstir.	3.24	1.01
6	Hayat bilgisi dersinde çok şey öğrenirim	3.96	0.45
7	Hayat bilgisi dersi beni korkutur.	4.00	0.64
8	Hayat bilgisi dersinin ödevlerini yapmakta zorlanmam.	3.32	0.98
9	Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir.	3.80	1.08
10	Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir.	3.80	0.70
11	Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır.	4.08	0.27
12	Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır.	4.00	0.64
	Toplam	3.67	0.76

Deney grubu öğrencilerinin “Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır”, “Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır”, “Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir”, “ Hayat bilgisi dersi beni korkutur”, “Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim” , “Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum” ifadeleri ‘Doğru Değil’ cevabına karşılık gelmektedir. “Hayat bilgisi dersinde çok şey öğrenirim” ifadesi ‘Doğru’ cevabına karşılık gelmektedir. Maddeler incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin de hayat bilgisi dersine yönelik tutumlarında olumlu yönde artış görüldüğü söylenebilir.

Tablo 4. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tutum Ölçeği Son-Test Puanlarının Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Puanları (n=24)

	Tutum Ölçeği Maddeleri	X	SS
1	Hayat bilgisi dersi eğlencelidir.	2.54	1.21
2	Hayat bilgisi dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.	2.75	0.98
3	Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim.	3.37	0.92
4	Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum.	3.21	0.88
5	Hayat bilgisi dersi önemli bir derstir.	2.91	0.97
6	Hayat bilgisi dersinde çok şey öğrenirim.	2.96	1.08
7	Hayat bilgisi dersi beni korkutur.	3.04	0.90
8	Hayat bilgisi dersinin ödevlerini yapmakta zorlanmam.	3.37	1.01
9	Hayat bilgisi dersi öğrenilmesi zor bir derstir.	2.96	1.08
10	Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir.	3.17	1.04
11	Hayat bilgisi dersi sıkıcıdır.	2.83	1.12
12	Hayat bilgisi dersinde öğrendiklerim kafamı karıştırır.	3.08	1.10
	Toplam	3.01	1.02

Kontrol grubu öğrencilerinin tutum ölçeği son testine verdikleri cevaplara bakıldığında; “Hayat bilgisi dersinin bitmesini sabırsızlıkla beklerim”, “Hayat bilgisi dersinde mutsuz olurum”, “Hayat bilgisi dersi beni korkutur”, “Hayat bilgisi dersinin ödevlerini yapmakta zorlanmam”, “Hayat bilgisi dersindeki öğrendiklerim önemlidir” ifadeleri ‘Kararsızım’ cevabına karşılık gelmektedir. Maddeler incelendiğinde, kontrol grubu öğrencilerinin derse yönelik olumlu tutumlarında olumlu yönde bir artış görülmediği ifade edilebilir.

Tablo 5. Hayat Bilgisi Dersi Tutum Gelişimine Yönelik Bulgular

	<i>Deney Grubu</i>	<i>Kontrol Grubu</i>

	n	X	SS	t	p	η^2	n	X	SS	t	p	η^2
Ön Test	25	2.84	0.34	-	.000	3.45	24	3.00	0.22	-	.000	.004
Son Test	25	3.68	0.30	11.94			24	3.01	0.24	.205		

Tablo 5'e göre deney grubundaki öğrencilerin uygulama öncesi hayat bilgisi dersine yönelik ortalama tutum düzeyi 2.84 iken, süreç sonunda tutum düzeyinin 3.68'e yükseldiği görülmektedir. Ayrıca etki genişlikleri incelendiğinde, deney grubunun hayat bilgisi dersine yönelik tutumun (3.45), kontrol grubunun hayat bilgisi dersine yönelik tutumuna (0.004) göre çok daha fazla artış gösterdiği görülmektedir. Buna göre deney grubu öğrencilerinin tutum puanları artışının kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları artışına göre çok daha yüksek olduğu söylenebilir. Bağımlı örneklem t-testi sonucuna göre, deney grubundaki öğrencilerin tutumlarındaki bu artış istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t=11.943$; $p \leq .05$). Kontrol grubundaki öğrencilerin uygulama öncesi ortalama tutum düzeyi 3,00 iken, sürecin sonunda bu ortalama 3.01'e yükselmiştir. Bu artış istatistiksel olarak anlamlı ($t=.205$; $p \leq .05$) bulunmuştur.

Tablo 6. Hayat Bilgisi Dersi Başarı Gelişimine Yönelik Bulgular

	<i>Deney Grubu</i>						<i>Kontrol Grubu</i>					
	n	X	SS	t	p	η^2	n	X	SS	t	p	η^2
Ön Test	25	17.8	8.20	-	.000	3.12	24	25.29	13.50	-	.000	1.14
Son Test	25	69.56	12.55	15.61			24	49.25	17.04	5.599		

Tablo 6'ya göre, deney grubunun başarı puanlarının aritmetik ortalaması 17.8'den 69.56'ya yükselmiştir. Kontrol grubunda ise 25.29'dan 49.25'e yükselmiştir. Bağımlı örneklem t-Testi sonucuna göre deney grubundaki ($t=15.613$; $p \leq .05$) ve kontrol grubundaki ($t=5.599$; $p \leq .05$) öğrencilerin başarı puanlarındaki bu artış istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Böylelikle her iki grupta da başarı puanlarında bir artışı olduğu ifade edilebilir. Etki genişlikleri incelendiğinde ise, deney grubunun etki genişliğinin (3.12), kontrol grubunun etki genişliğine göre (1.14) daha yüksek olduğu görülmektedir. Deney grubu öğrencilerinin öğrenme durumlarının, kontrol grubu öğrencilerinin öğrenme durumlarına göre daha etkili gerçekleşmiş olduğu biçiminde yorumlanabilir. Orff yaklaşımına göre hazırlanan hayat bilgisi dersi etkinliklerinin öğrencilerin başarılarına katkı sağladığı ve hayat bilgisi dersi için bir öğretim yöntemi olarak yararlı olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA VE YORUM

Araştırma sonucunda Orff yaklaşımına dayalı hazırlanan hayat bilgisi dersi etkinliklerinin, ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin derse yönelik tutumlarını ve dersin kazanımlarına yönelik başarılarını arttırdığı bulunmuştur. Bu sonuç üzerinde çeşitli faktörlerin etkisi olduğu belirtilebilir. Öncelikle bu çalışma iki hafta boyunca sürdürülmüştür ve toplamda sekiz saat harcanmıştır. Bu sürede öğrencilerin uygulamanın etkisinde daha çok kaldığı ve dersi eğlenceli bulduğu, bilgileri taze olduğu

için de daha başarılı oldukları düşünülebilir. Eğer araştırma daha uzun süre gerçekleştirilebilseydi, sonuçlar daha farklı çıkabilirdi. Ayrıca ölçme araçlarının test-tekrar test yöntemiyle ölçüm güvenilirlikleri yapılabilirdi. Bahsedilen bu faktörler, araştırmanın sonucunun tekrar test edilmesi gerektiğini göstermekte ve sınırlılığını ifade etmektedir.

Bu araştırma, Orff yaklaşımıyla işlenen bir hayat bilgisi dersinin ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin ilgisini çektiğini dolayısıyla, derse yönelik tutumları üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. İlkokul ikinci sınıftaki öğrencilerin Hayat Bilgisi dersinde Orff yaklaşımıyla işlenen etkinlikler ilk defa bu araştırma ile uygulandığı ve öğrencilerin derse yönelik tutumları ve başarıları üzerindeki etkisi belirlemeyi amaçladığı için, araştırmanın alana özgün bir katkı sunduğu düşünülmektedir. Araştırma sonucuna göre ayrıca, kontrol grubundaki öğrencilere göre deney grubundaki öğrencilerin bilgileri daha çok özümsemiş olduğu düşünülebilir. Orff yaklaşımına yönelik hazırlanan etkinliklerin sözel, işitsel, dilsel, bedensel formda birçok öge barındırdığı için öğrencilerin çeşitli öğrenme stillerine ve çoklu zekâ alanlarına hitap ettiği ve etkili bir öğrenme durumuyla sonuçlandığı düşünülebilir. Bu bakımdan sınıf öğretmenlerinin bu yaklaşımı derslerini çeşitlendirmek için kullanmaları önerilmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar, eğitsel müziklerin öğrencilerin ders başarısını ve motivasyonu artırdığını, bilgilerin akılda kalıcılığını artırdığını ve eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşmasına katkı sağladığını (Ayyılmaz, 2016); şarkıları derslerde öğretim materyali olarak kullandığında ilkökul öğrencilerinin hayat bilgisi dersine yönelik tutumlarının artmış olduğunu (Talışık, 2003) ortaya çıkararak bu araştırma sonucunu desteklemektedir.

Yapılan bazı araştırmalar (Çevik, 2011; Özgül, 2017), Türkiye’de öğretmen adaylarının müzikal açıdan öz yeterliliklerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin başarı ve tutumları üzerinde Orff yaklaşımına dayalı etkinliklerin işe yarar olduğu sonucu düşünüldüğünde, öğretmen adaylarına çeşitli formdaki sanat derslerinin (müzik, görsel sanat dersleri vb.) etkili biçimde öğretilmesinin ve öğretmen adaylarının bu alanların disiplinler arası kullanımına teşvik edilmesinin önemli olduğu belirtilebilir. Öğretmenlerin müzikal yeterliklerine yönelik olumsuz düşüncelerinin yanı sıra öğrencilerin aktif olduğu bu tür uygulamalarda sınıf yönetiminde bazı sıkıntılar yaşayabilmeleri ve kendilerini davranış yönetimi ve öğretim yönetimi yönleriyle güvensiz hissedebilmeleri de bu tür yöntemlerin sınıflarda uygulanabilirliğini engelleyebilir. Hart (2017), İngiltere’de ilkökul müzik dersi için yaptığı araştırmada; yaratıcı müzikal etkinliklerin, müzik öğretmenleri tarafından daha kolay yönlendirilebildiğini ancak sınıf yönetimi veya öğretme becerilerinin eksik olduğu durumlarda, derslerin yetersiz kaldığını tespit etmiştir. Sınıf öğretmenleri ise, daha çok sınıf yönetimi becerilerini göstermişler ancak müzikal etkinliklerden daha az yararlanmışlardır. Bu nedenle, sınırlı müzikal deneyime sahip olan öğretmen adaylarının veya öğretmenlerin, sınırlı öğretim deneyimi olan müzik öğretmenlerinden daha kaliteli müzik eğitimi gerçekleştirdiğine işaret etmektedir (Hart, 2017). Bu sonuç, öğretmenlerin yaratıcı etkinliklerde sınıf yönetimleri ile konu alanı öğretimini dengelerken

sorun yaşadığını göstermektedir. Öğretmenlerin öğretimi çeşitlendirirken ve disiplinleri birleştirirken yaşadıkları sorunları konu edinen çalışmaların yapılması ve ilkokulda çeşitli disiplinleri birleştiren uygulamalı çalışmaların artması, bu tür etkinliklerin planlanması ve uygulanması konusunda sınıf öğretmenlerini teşvik edebilecektir.

Araştırma sonucunda, sanatın çeşitli formlarının bir araya geldiği yaklaşımları derslerinde kullanmaları için öğretmenlere özgüven kazandırmak gerektiği önerilmektedir. Ayrıca öğretmenlerin bu tür uygulamalarda öğretim yönetimine ve davranış yönetimine yönelik yaşadıkları sıkıntıları tespit etmek için nitel ve nicel araştırma desenleri kullanılarak daha çok araştırma gerçekleştirilebilir. Sınıf öğretmenlerine Orff yaklaşımına yönelik uygulamaların disiplinler arası kullanımı ile ilgili çalıştaylar ve hizmet içi eğitimler düzenlenebilir. Orff yaklaşımının kullanımı yalnızca müzik dersi ile sınırlandırılmayıp diğer derslerle ilişkilendirilerek derslerin etkinlik planları bu yaklaşımdan yararlanacak biçimde düzenlenebilir. Temel eğitim basamağındaki derslerde Orff yaklaşımının etkililiğine yönelik benzer araştırmalar, farklı çalışma gruplarıyla, daha uzun süreli olarak gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Ayyılmaz, A. M. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde eğitsel müzik kullanımının öğrencilerin akademik başarıları ve derse yönelik tutumları üzerindeki etkileri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Bekler, G. (2009). İlköğretim müfredat programının I-VIII. sınıflarında Orff yönteminin uygulanması üzerine öneriler (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- Bilhartz, T. D., Bruhn, R. A. ve Olson, J. E. (2000). The effect of early music training on child cognitive development. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 20, 615–636. Doi:10.1016/S0193-3973(99)00033-7
- Bolduc, J. (2009). Effects of a music programme on kindergartners' phonological awareness skills. *International Journal of Music Education*, 27, 37–47. Doi:10.1177/0255761408099063
- Çevik, D. B. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi özyeterlik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 145-168.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 1-8.
- Dikici, A. (2002). Orff tekniğiyle verilen müzik eğitiminin matematik yeteneğine etkisinin incelenmesi (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Eren, B. (2012). Orff yaklaşımına göre hazırlanan müzik etkinlikleri içinde ipucunun giderek azaltılması yöntemi ile yapılan gömülü öğretimin otistik çocuklara kavram öğretmedeki etkililiği (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Foster, E. M. ve Jenkins, J. V. M. (2017). Does participation in music and performing arts influence child development? *American Educational Research Journal*, 54(3), 399–443. Doi: 10.3102/0002831217701830

- Geist, K., Geist, E. A. ve Kuznik, K. (2012). The patterns of music: Young children learning mathematics through beat, rhythm, and melody. *Young Children*, 67(1), 74-79.
- Gültekin, M. (2014). Dünyada ve Türkiye’de ilköğretim programlarındaki yönelimler. *İlköğretim Online*, 13(3), 726-745.
- Gün, E., Duru, E. G. ve Demirtaş, O. (2016). Müzik eğitiminin bilişsel gelişime etkisi. *International Journal of Social Science*, 50, 117-124.
- Gonca Kaplan, E. (2006). İlköğretim okulları 2. sınıf hayat bilgisi dersinde müzik destekli öğretim yöntemleri kullanılmasının öğrenci kazanımlarına etkisi (Ankara Altınordu İlköğretim Okulu örneği) (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Hart, A. (2017). Towards an effective freeware resource for music composition in the primary classroom. *London Review of Education*, 15(3), 407-425. Doi: <https://doi.org/10.18546/LRE.15.3.06>.
- Jungmair, U. E. (2003). “Orff–schulwerk elementer müzik ve hareket eğitimi temel ilkeler”, Uluslararası Orff-Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi Sempozyumu (s.51) içinde, İstanbul, Orff Schulwerk Danışmanlık Merkezi Yayını.
- Karasar, N. (2009). Bilimsel araştırma yöntemi (19. Basım). Nobel: Ankara.
- Kim, J. (2017). Transforming music education for the next generation: planting ‘four cs’ through children’s songs. *International Journal of Early Childhood (IJEC)*, 49, 181–193. Doi: 10.1007/s13158-017-0187-3.
- Koçak, K. O. ve Erol, O. (2011). Çocuklar için müzik ve hareket eğitimi karamela sepeti. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- M.E.B. (2018). Hayat bilgisi dersi öğretim programı (ilkokul 1, 2 ve 3. sınıflar). Ankara.
- Moreno, S., Marques, C., Santos, A., Santos, M., Castro, S. L., ve Besson, M. (2009). Musical training influences linguistic abilities in 8-year-old children: More evidence for brain plasticity. *Cerebral Cortex*, 19(3), 712–723.
- Önder, S. (2007). İlköğretim beşinci sınıf müzik dersinin drama ile birleştirilerek uygulanması ve öğrenciler üzerindeki öğrenme farklılıklarının tespit edilmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Özgül, İ. (2017). Sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin öğretmen eğitimi programında müzik eğitimine ilişkin tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(6), 2491-2506.
- Öziskender, G. (2011). Orff yaklaşımı ile yapılan okulöncesi müzik eğitiminin öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimine etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Özkan, H. (2009). 2005 Hayat Bilgisi 3. sınıf programı içeriği hakkındaki öğretmen görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Balıkesir ili örneği) (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Portowitz, A. ve Klein, P. (2007). MISC music: A music program to enhance cognitive processing among children with learning difficulties. *International Journal of Music Education*, 25, 259–271.
- Sabancı, A. ve Şahin, A. (2005). “Öğretmenin etkinlik odaklı hayat bilgisi öğretiminde sınıf yönetimi değişkenleri açısından değerlendirilmesi: Bilen öğretmenden bulduran öğretmene doğru”. *Yeni*

İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu (s. 382-393) içinde, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi.

- Sabancı, A. ve Şahin, A. (2005). “Öğretmenin etkinlik odaklı hayat bilgisi öğretiminde sınıf yönetimi değişkenleri açısından değerlendirilmesi: Bilen öğretmenden bulan öğretmene doğru”. Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu (s. 382-393) içinde, Ankara, Sim Matbaası.
- Sağırkaya, B. (2014). Temel motor becerilerini kullanabilen otizm özelliği gösteren çocuklarda iletişim becerilerinin geliştirilmesinde Orff-Schulwerk yönteminin kullanımı (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Southgate, D. E. ve Roscigno, V. J. (2009). The impact of music on childhood and adolescent achievement. *Social Science Quarterly*, 90(1), 4–21.
- Sözen Çakırer, A. (1999). İlköğretim okulları 1. kademedeki hayat bilgisi dersinin müzik destekli ve geleneksel yaklaşımla işlenmesinin öğrenci başarısı açısından karşılaştırılması (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Talışık, E. (2013). İlkokul türkçe, matematik ve hayat bilgisi derslerinde öğretim materyali olarak şarkıların kullanılmasının öğrencilerin başarı ve tutum gelişimleri üzerindeki etkisi (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tomlinson, M. M. (2015). Transmodal redesigning in music and literacy: Diverse multimodal classrooms. *Journal of Early Childhood Literacy*, 15(4) 533–567. Doi: 10.1177/1468798414552509.
- Uysal, B. B. (2014). İlk adımlar yarınlar hazırlar. *Orff İnfö Dergisi*, 22, 23-24.
- Wong, P. C., Skoe, E., Russo, N. M., Dees, T. ve Kraus, N. (2007). Musical experience shapes human brainstem encoding of linguistic pitch patterns. *Nature Neuroscience*, 10(4), 420–422.
- Yener, Y. A. (2011). Müziğin çocuklar ve yaşlılar üzerindeki etkileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 119-124.
- Yücesan, E. (2008). Orff yaklaşımına dayalı etkinliklerin ilköğretim beşinci sınıf müzik dersinde uygulanışı ve öğrencilerin müziksel-ritmik zeka düzeyleri üzerine etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

The Effect of Life Science Activities Based on the Orff Approach on Students' Attitudes and Success Levels

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

One of the ideas adopted in education is to give children 21st-century thinking skills. Art education is seen as an opportunity for students to gain these skills. Orff approach includes rhythm, singing, playing, dancing, story, play, and improvisation (Bekler, 2009) and helps students to improve these skills. The rich content of the life science provides the opportunity to use the Orff approach in teaching. Research shows that the music education given by the Orff method, which is a special music teaching method, has many benefits. Developing the social skills of pre-school children (Dikici, 2002), attention skills (Kuscu, 2010), social skills (Oziskender, 2011); to improve the musical-rhythmic intelligence of fifth grade students (Yucesan, 2008); it is also effective in children with autism and inclusion education (Eren, 2012; Sagirkaya, 2014). The aim of this study is to determine the effects of the Orff approach on the attitude and achievement levels of the second-grade students.

Method

The research was carried out with the experimental pretest-posttest design on 49 students, 25 in the experimental group and 24 in the control group, in the spring term of the 2015-2016 academic year. The experimental and control groups were randomly determined. To measure the achievement of the students, 'the Life Science Achievement Exam' was used. 'Attitude Scale' was prepared by Talsik (2013), and consists of 12 items. The Cronbach's Alpha reliability coefficient of the scale was calculated as .81 (Talsik, 2013). In the analysis of the data, descriptive statistics, and paired sample t-Test was used. The significance level for the paired sample t-Test was taken as $p < .05$. In the two-week study, the life science lesson in the experimental group was applied with activities based on the Orff approach while in the control group was taught in accordance with the methods recommended in the curriculum. For activities, my school excitement, my unique home, and yesterday, today, tomorrow themes were selected in the curriculum of the life science.

Results

As a result of the research, it was found that there was a significant difference in favor of the experimental group students in terms of their attitude towards the course and their level of achievement. The arithmetic average of the attitude scores of the students in the experimental group increased from 2.84 to 3.68. This increase in the attitudes of the students in the experimental group was statistically significant ($t=11.943$; $p \leq .05$), while the arithmetic average of the attitude in the control group was 3.00 before the application and this average increased to 3.01. This increase was statistically significant ($t=.205$; $p \leq .05$). The arithmetic average of the achievement scores of the

experimental group increased from 17.8 to 69.56. In the control group, it increased from 25.29 to 49.25. This increase in students' achievement scores in the experimental group ($t=15.613$; $p\leq.05$), and in the control group ($t=5.599$; $p\leq.05$) was statistically significant.

Discussion and Conclusions

As a result of the research, it was found that life science activities based on the Orff approach increased the attitudes of the second-grade students towards the course and their achievement. The activities designed for the Orff approach address the students' diverse learning styles and multiple intelligence areas as they contain many elements in verbal, auditory, linguistic, and bodily form. In this respect, it is recommended that classroom teachers can use this approach to diversify their lessons. In fact, Ayyilmaz (2016) stated that educational music increased the students' achievement and motivation, and contributed to the formation of a fun learning environment; Talsik (2003) found that the attitudes of primary school students towards life science lesson increased when they used songs as teaching material.

Studies show that the pre-service teachers in Turkey are medium level regarding musical self-efficacy (Cevik, 2011; Ozgul, 2017). Considering that Orff-based activities are crucial for the students, using Orff-based approaches in the classrooms and this kind of interdisciplinary studies how to functioning in the lessons have to teach effectively. Teachers may confront some problems when operationalizing this approach in the classroom for different reasons. More research should be done by using qualitative and quantitative research designs to determine the problems experienced by teachers in such practices. In order to increase their knowledge about Orff-based approach, primary school teachers have to participate in in-service training and workshops.

The use of the Orff approach should not be limited to music lessons but should be associated with other subject areas. Similar studies for the effectiveness of the Orff approach in the courses in the elementary level can be carried out for a longer period with different working groups. The use of the Orff approach should not be limited to music lessons but should be associated with other subject areas. Similar studies for the effectiveness of the Orff approach in the courses in the elementary level can be carried out for a longer period with different working groups.